
Vergaderjaar 2025–2026

21 501-34

Raad voor Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport

Nr. 448

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 december 2025

Hierbij stuur ik u het verslag van de informele bijeenkomst van EU-cultuurministers van 3–4 november 2025 die plaatsvond in Kopenhagen en werd georganiseerd door het Deense EU-voorzitterschap.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
G. Moes

VERSLAG INFORMELE OJCS-RAAD VOOR CULTUUR, 3–4 november 2025

Tijdens de informele bijeenkomst stonden twee onderwerpen op de agenda:

1. Informele bijeenkomst van cultuurministers om verder te praten over hoe Europa en zijn partners het herstel en de bescherming van de Oekraïense cultuur kunnen ondersteunen, met de nadruk op het Oekraïense Fonds voor Cultureel Erfgoed.
2. Debat over media als onderdeel van een Europees Democratisch Schild en bespreking van de uitdagingen en oplossingen waarmee de mediasector wordt geconfronteerd.

NB: Anders dan in de geannoteerde agenda vermeld, stond de *verklaring over de noodzaak van cultuur, kunst en media voor het beschermen van Europese democratieën* niet op de agenda. Europese landen waren door het voorzitterschap al eerder uitgenodigd met de verklaring in te stemmen. Nederland heeft deze verklaring ondersteund. De voorzitter heeft de verklaring genoemd tijdens de bijeenkomst. Tijdens een informele raad worden geen besluiten genomen door de lidstaten.

De bijeenkomst werd geopend en voorgezeten door Jakob Engel-Schmidt, de Deense Minister voor Cultuur.

Op 3 november bespraken Europese Ministers voor cultuur hoe Europa het herstel en de bescherming van de Oekraïense cultuur kunnen ondersteunen.

Eurocommissaris Glenn Micallef gaf een speech over de steun aan Oekraïne op het gebied van cultuur. Hij refereerde aan de oprichting van het *Ukrainian Cultural Heritage Fund* (UCHF) www.uchf.com.ua.

Er volgde een paneldiscussie met experts over de waarde van cultuur voor de maatschappij tijdens crises en over het behoud van cultureel leven en creativiteit onder moeilijke omstandigheden. Steunen van kunstenaars is ook een investering in de toekomst van een land.

Daarna gingen de delegatieleiders in informele setting in discussie over de vraag wat er gedaan kan worden om de culturele sector van Oekraïne te steunen en welke belemmeringen daarbij wordenesignaleerd. In de plenaire terugkoppeling werd onder andere gedeeld dat het ondersteunen van cultuur belangrijk is voor de weerbaarheid van de maatschappij en dat goede coördinatie en communicatie bij hulp van groot belang is.

Nederland heeft in de bijeenkomst het belang van coördinatie benadrukt. Het kabinet zal € 1 miljoen bijdragen aan het UCHF.¹

Op 4 november stonden twee onderwerpen over media geagendeerd. Het eerste onderwerp van de dag ging over de vraag hoe betrouwbare informatie beschermd kan worden in het digitale tijdperk. Het gesprek ging over het belang van betrouwbaar nieuws en de beïnvloeding van het democratisch proces rond verkiezingen in verschillende landen. Sprekers benadrukten het belang van het bestaan van betrouwbare media, mediaregelgeving en mediageletterdheid hierin.

Vervolgens gingen de delegatieleiders in discussie over dit onderwerp. In de plenaire terugkoppeling werd onder andere het belang genoemd van transparantie. Daarbij werd verwezen naar het regelen van prominentie

¹ Steunpakket Oekraïne 2026 CW 3.1 formulieren oplegbrief.

van content van algemeen belang en de herleidbaarheid van informatie, mede met het oog op het gebruik van AI. Eurocommissaris Micallef benadrukte dat het onderwerp een brede maatschappelijke aanpak vraagt om de veiligheid van de media sector te waarborgen en verwees ook naar het destijds nog te verschijnen voorstel van de Commissie voor een Europese Democratisch Schild.²

Nederland zat in de groep die sprak over de rol die overheden, het maatschappelijk middenveld, de media en platforms kunnen spelen bij het bevorderen van kritisch denken en mediawijsheid. Nederland heeft met betrekking tot het versterken van mediawijsheid het belang van het brede maatschappelijke middenveld benadrukt. Daarnaast heeft Nederland, in het kader van zichtbaarheid en vindbaarheid van betrouwbare journalistiek, het belang van ondersteunen van zelfregulering in de journalistieke sector benoemd.

Het tweede onderwerp van de dag ging over de vraag wat de Europese visie is op Europese content. Europese content betreft audiovisuele producties afkomstig uit lidstaten van de EU of de Raad van Europa of coproducties met landen waar een verdrag mee is gesloten met betrekking tot de audiovisuele sector. De sprekers gingen in op de vraag hoe we ervoor kunnen zorgen dat deze content geproduceerd wordt en breed toegankelijk is voor Europees publiek. Onbekend maakt onbemind en Europese content bevat een wezenlijke bijdrage aan de Europese culturele sector en Europese waarden.

In de discussie werd onder andere genoemd dat er moet worden samengewerkt met coproducenten, maar ook tussen publieke en private partijen, ten behoeve van culturele diversiteit door lokale verhalen, zichtbaarheid van Europese content op alle diensten, en aantrekkelijkheid van producties voor jonge doelgroepen.

Met betrekking tot grensoverschrijdende samenwerking werd besproken dat cultuur- en media-aanbod talent genereert en tegelijk nieuwe makers en publiek creëert. Dit is ook van belang voor gedeelde Europese waarden en democratische weerbaarheid van de maatschappij. Het belang van een eerlijk speelveld voor alle spelers werd benoemd, waarbij gedacht werd aan verschillen in lidstaten in bijvoorbeeld belastingvoordelen, kortingen en de hoogte van salarissen. Er is geen behoefte aan meer regulering, maar aan beter inzetten wat er nu is.

² Op 12 november 2025 is de commissie mededeling over het Europees Democratisch Schild gepubliceerd: https://commission.europa.eu/document/2539eb53-9485-4199-bfdc-97166893ff45_en